

STEM PROFESIONALENTZAKO PRESTAKUNTZA

STEM PROFESIONALAK IKASGELAN:
STEM ARLOA IKASLEENGANA
HURBILTZEKO GAKOAK

2.- BERDINTASUNA ETA GENEROA STEM ARLOAN

Erakunde parte-hartzaileak:

EDUKIAK

- Sarrera
- Berdintasuna eta generoa
- STEM eta generoa
- Ondorioak

SARRERA

PARADOXA

STEM profesionalen eskaria
etengabe gorantz

STEM arloko ikasketetako matrikula-
kopurua etengabe beherantz

SARRERA

STEM GENERO-ARRAKALA

Genero-roletan oinarritua

Arlo horietan neskek eta emakumeek dituzten oztopo gehigarriak

BERDINTASUNA ETA GENEROA

OINARRIZKO KONTZEPTUAK

Patriarkatua

Feminismoak

Matxismoa

Mikromatxismoak

Androzentrismoa

BERDINTASUNA ETA GENEROA

GENEROAREN ERAIKUNTZA SOZIALA

Generoan oinarrituta egon eta naturalizat hartzen diren

jarrerak: generoaren eraikuntza sozial eta kulturala

Ezaugarri maskulinoek eta femeninoek ez dute balorazio

sozial bera: genero-desberdinkeria eta diskriminazioa

Sozializazio-prozesu bereziki emakumeak eta gizonak eraikitzen dituzte

Queer teoria: generoaren eta sexualitatearen arau sozialak, baita kategoria bitar tradizionalak ere, zalantzan jartzen ditu eta aurre egiten die

BERDINTASUNA ETA GENEROA

LANAREN SEXUAREN ARABERAKO BANAKETA

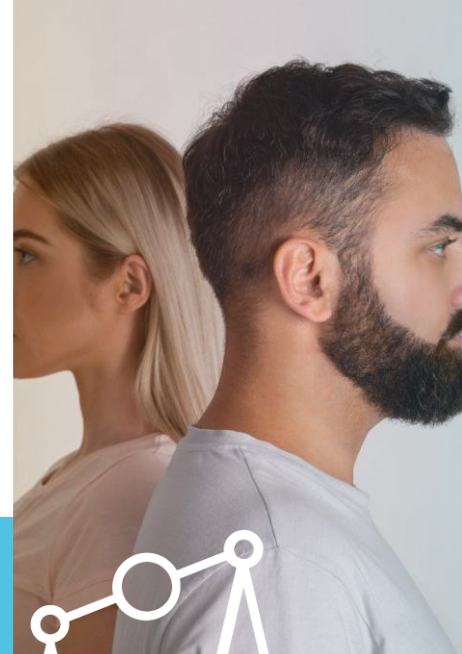
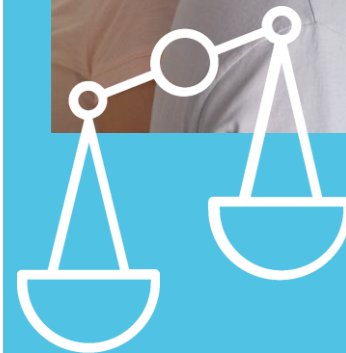
Emakumeek eta gizonek lan desberdinak egiten dituzte, eta lan horiek balorazio desberdinak dituzte, bai ekonomikoki, bai sozialki eta sinbolikoki.

Emakumeek balorazio ekonomiko eta ospe txikiagoa duten zereginetan/enpleguetan dihardute

Lan produktiboa versus lan erreproduktiboa

Soldata-arrakala

Segregazio horizontala eta bertikala

BERDINTASUNA ETA GENEROA

INTERSEKZIONALITATEA

Generoak ez du modu bakartuan
jarduten

Diskriminazioak ez dira batzen

Beste faktore batzuen ondoriozko
diskriminazioa: klase soziala, etnia,
arraza, gaitasuna...

Intersekzionalitateak
zapalkuntzen arteko erlazioa
ulertuz aztertzen ditu
diskriminazioak

BERDINTASUNA ETA GENEROA

BERDINTASUNAREKIN KONPROMETITUTAKO MASKULINITATEAK

Sistema patriarkalak,
halaber, nola bihurtzen
garen gizon zehazten du

Orain dela gutxi arte gizonak ez dute
premiarik sentitu beren maskulinitatea
zalantzan jartzeko eta hari buruz
gogoeta egiteko

Gizonen % 44,1ek hau dio: “hain urrun iritsi da emakumeen
berdintasunaren sustapena, ezen orain gizonak diskriminatzen ari
baitira” (CIS, 2023)

BERDINTASUNA ETA GENEROA

BERDINTASUNAREKIN KONPROMETITUTAKO MASKULINITATEAK

Maskulinitate hegemonikoa

Femeninoa ez izatea
(ez izatea emakume,
ez erakustea emozioak
boterea baizik)

Homosexuala ez izatea
(ez desiratzea gizonak,
emakumeak baizik)

Gizonen rola funtsezkoa da
gizarte berdinzaleago bat
eraikitzeko prozesuan

Bere burua
berrasmatzea, bere
burua gizon gisa
birdefinitzea

“Maskulinitate berriak”: aldaketa indibiduala ala egiturazkoa?

“Maskulinitatea erreformatzeko proiektu indibidualizatu baten arrisku politikoa da azkenean patriarkatua modernizatzen lagunduko duena, abolitu beharrean” (Connel, 2003)

BERDINTASUNA ETA GENEROA

HIZKUNTZA EZ SEXISTA

Maskulinoan hitz egiten badugu, maskulinoan pentsatzen dugu: maskulino generikoa erabiltzea saihestea

Irudiak: haien esanahi sinbolikoak haiekin batera doazen hitzek baino eragin askoz handiagoa izan dezake

Hizkuntza inklusiboa: gizartea osatzen duten pertsona guztiak ordezkatzeko dituen hizkuntza

Hitzak eta irudiak hautatzen ditugu: har ditzagun gizarte inklusiboago eta berdinzaleago baterantz bidea egiten lagunduko diguten erabakiak

STEM ETA GENEROA

ZER DIOTE DATUEK

EUSTAT (2022/2023)

Emakumeen emaitza akademikoak gizonenak baino hobek dira behin eta berriro

Genero-ezberdintasunak **irakaskuntza-espezialitateen arabeko segregazioan** nabaritzen dira gehien

Oinarrizko LH

Informatika eta komunikazioak
(% 13,9)

Irudi pertsonala
(% 83,16)

Erdi-mailako LH

Informatika eta komunikazioak
(% 7,6)

Irudi pertsonala
(% 89)

Goi-mailako LH

Informatika eta komunikazioak
(% 14,8)

Irudi pertsonala
(% 91,6)

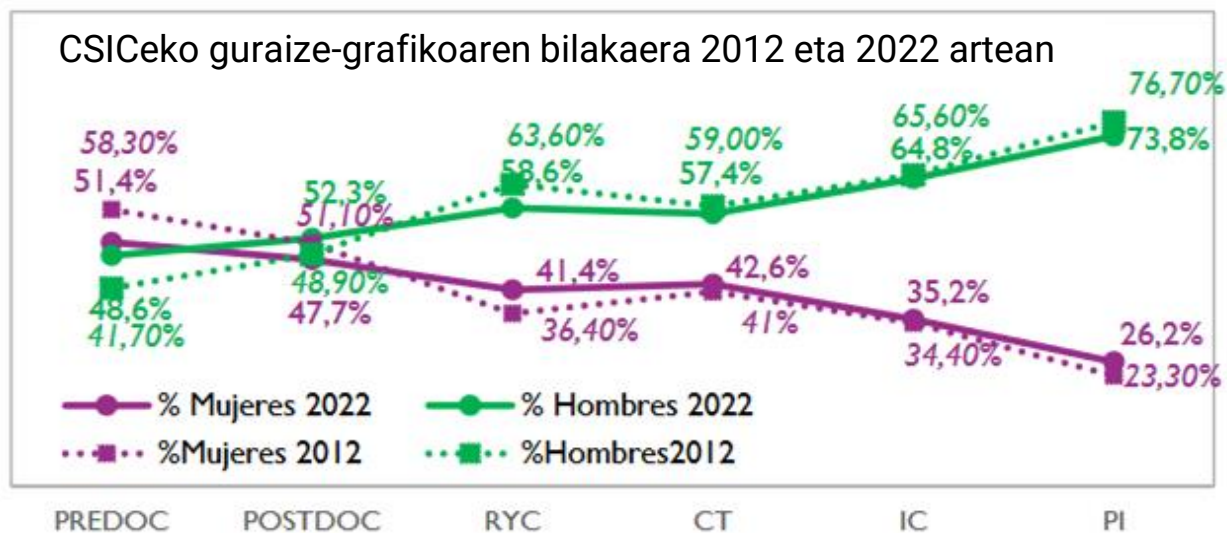

STEM ETA GENEROA

ZER DIOTE DATUEK

CSICeko Emakumeak eta Zientzia Batzordea

CSICeko guraize-grafikoaren bilakaera 2012 eta 2022 artean

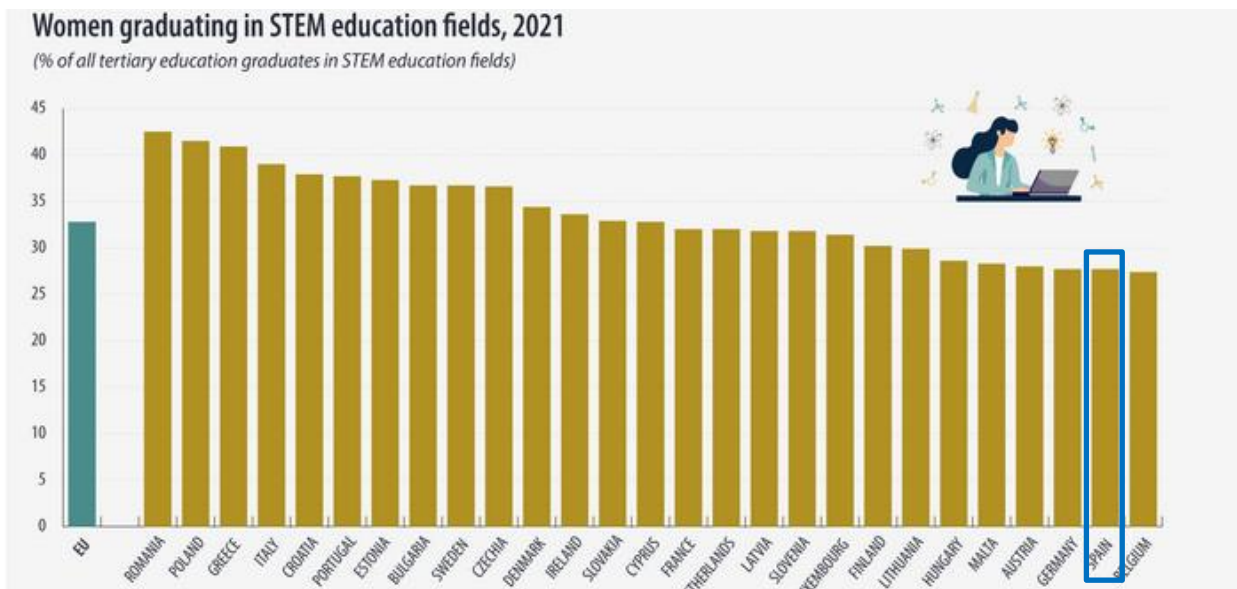

STEM ETA GENEROA

ZER DIOTE DATUEK

Eurostat (2021)

STEM hezkuntza-arloetan titulua duten emakumeen ehunekoa

STEM ETA GENEROA

ZER DIOTE DATUEK

INE (2020/2021)

Zientzian eta teknologian lan egiten duten emakumeak (sektorekako banaketa). ES eta EB-27

	2022		2021 (b)		2020	
	España	UE-27	España	UE-27	España	UE-27
	54,3	54,3	54,0	54,1	53,5	54,0
Goi teknologiko sektoreak (manufakturak eta zerbitzu intentsiboak)	31,0	30,9	32,2	30,9	33,8	31,2
Manufakturak	34,1	31,4	32,2	30,3	34,9	30,2
Manufakturatutako teknologia altua eta ertain-altua	32,5	28,2	30,0	26,2	32,1	26,5
Zerbitzuak	57,2	58,3	57,1	58,2	56,5	58,2
Ezagutza-zerbitzu intentsiboak	58,3	59,4	58,3	59,4	57,3	59,3

STEM ETA GENEROA

ZER DIOTE DATUEK

Emakumea azpi-ordezkatuta dago
STEM arloetan

Hezkuntza- eta lanbide-
maila guztietan

Ikerketan guraize-
grafikoa

Hasi LH eta unibertsitatetik eta
enpresa teknologiko eta
zientifikoetako lidergo-
postuetaraino

Europako ia eskualde eta estatu
guztietan

STEM ETA GENEROA

STEM GENERO-ARRAKALA

Eragin argia eta zuzena

Segurtasun-
uhalen diseinua

Covid-19rako
maskarak

Alborapen
algoritmikoa
AAn

Aurpegia
ezagutzeko
sistemak

STEM ETA GENEROA

STEM GENERO-ARRAKALA

Hezkuntza-faseetan aurrera egin ahala, nesken STEM posizionamenduak behera egiten du nabarmen

Kataluniako azterlana (Everis, 2011)

DBHko 3. eta 4. mailako nesken % 26 etorkizuneko STEM ikasketetarako motibatuta daude (mutilen % 40)

Batxilergoko nesken % 10ek Ingeniaritza Informatikoa ikasiko lukete (mutilen % 41ek)

Matematika, Fisika eta Kimikaren ehunekoak orekatua zen (% 6 neskek eta % 8 mutilak).

STEM ETA GENERO

STEM GENERO-ARRAKALA

Hezkuntza-faseetan aurrera egin ahala, nesken STEM posizionamenduak behera egiten du nabarmen

Bilboko azterlana (Elhuyar, 2021)

Nesken % 29, mutilen % 46,9 eta pertsona ez-bitarren % 26,3 gai sentitzen dira STEM arloetan lan egiteko.

Nesken % 24,6k eta mutilen % 43,1ek adierazi dute interesa dutela etorkizunean STEM arloetan lan egiteko

Inkestatutako gazteen % 46,5ek ez du ezagutzarik Bilboko industriari buruz

STEM ETA GENEROA

STEM GENERO-ARRAKALA

Batxilergoan, STEM arloek ez dituzte neskak erakartzen

STEM asmoak: autoeraginkortasun-mailaren eraginpean

Generoaren, etniaren eta klase sozioekonomikoaren
alborapen handia

STEM ETA GENEROA

STEM GENERO-ARRAKALA

Batxilergoan, STEM arloek ez dituzte neskek erakartzen

STEM asmoak: Generoaren, etniaren eta klase sozioekonomikoaren alborapen handia

Neskek, mutilek baino gehiago, osasun edo biologiako profesional gisa ikusten dute bere burua

Mutilek, neskek baino gehiago, teknologia, zientzia eta ingeniartzako profesional gisa ikusten dute bere burua

STEM ETA GENEROA

STEM GENERO-ARRAKALA

Batxilergoan, STEM arloek ez dituzte neskak erakartzen

STEM asmoak: Generoaren, etniaren eta klase sozioekonomikoaren alborapen handia

Eremu behartsuetako mutilek probabilitate handiagoa dute mekanika aukeratzeko ingeniariak aukeratzeko baino

Nesken artean, arkitekturak, albaitaritzak eta ingeniariak estimu hobeak dute eremu aberatsetan. Ile-apainketa, erizaintza eta estetika-laguntzailea estimu handiagoko lanbideak dira eremu behartsuetan

STEM ETA GENEROA

STEM GENERO-ARRAKALA

STEM autoeraginkortasuna:
neskek txikiagoa

Baita kalifikazio hobek
lortzen dituztenean ere

Funtsezko faktorea da
STEM posizionamendu
positiboa sustatzeko

STEM profesionalen
estereotipoa

Gizon zuri
superadimentsua

STEM genero-
arrakala handitzen
eta betiketzen duen
faktorea

STEM ETA GENEROA

STEM-EK EMAKUMEAK ERE BEHAR DITU

Genero-aniztasuna justizia sozialari lotutako arazoa baino askoz gehiago da

Inpaktu ekonomiko, sozial eta kultural argia du

Inpaktu ekonomikoa

Emakume gehiagorekin, Europar Batasunak % 3 igo lezake BPGa 2050ean

STEM ETA GENEROA

STEM-EK EMAKUMEAK ERE BEHAR DITU

Inpaktu soziala

STEM arloak: bizitza profesionalerako eta pertsonalerako gaitasunak

“Genero-berdintasunaren paradoxa”

Inpaktu kulturala

Emakume erreferenteen falta: oztopo kulturalak erreproduzitu eta betiketzea

STEM ETA GENEROA

STEM-EK EMAKUMEA ERE BEHAR DITU

Neskek eta emakumeek STEM arloetan parte-hartze handiagoa izatearen onurak

Ekitatea eta generoa

STEM arloetan emakume erreferenteak sortzea eta proiektatzea

Gizartea modu bidezkoan ordezkatzeko

Ikuspegi-aniztasuna

STEM profesionalen eskaera gero eta handiagoari erantzutea

Inpaktu ekonomiko positiboa

ONDORIOAK

Funtsezkoa da txikitatik heztea eta kontzientziaztea

Interseksionalitateak zeregin kritikoa du STEM genero-desberdinkeriak ulertzeko

Erabakigarria da STEM arloetan emakume gehiago sartzea

Datuen arabera, orain ere arazoak daude STEM arloetan emakumeek tokiari eusteko eta lanbidean aurrera egiteko

STEM PROFESIONALENTZAKO PRESTAKUNTZA

STEM PROFESIONALAK IKASGELAN:
STEM ARLOA IKASLEENGANA
HURBILTZEKO GAKOAK

2.- BERDINTASUNA ETA GENEROA STEM ARLOAN

Erakunde parte-hartzaileak:

